Dosarul nr. 4r-44/2025 I instanță
c/n 4-24013167-05-4r-24012025 Judecător Ciorba Alexandru
Judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

21 februarie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:
președinte de ședință, judecător Colev Grigori
judecători Hudoba Valeri și Gorlenco Inga

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, în temeiul art. 471 Cod contravențional, recursul declarat de către avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Găină Vasile împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 24 decembrie 2024, adoptată pe cauza contravențională cu privire la comiterea de către Găină Vasile a faptei contravenționale prevăzute de art. 318^1 din Codul contravențional,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, în baza materialelor din dosar și argumentelor recursului,

C O N S T A T Ă:

1.În fapt:

La data de 29 ianuarie 2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Fitchevici Vadim, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria MAI06147511, în privința lui Găină Vasile în baza art.318^1 Cod contravențional, pentru faptul că la data de 25 ianuarie 2024, aproximativ orele 20:14 min., or.Cimișlia str. M. Kogălniceanu nr.47, cet.

Găină Vasile, nu a executat cerințele ordinului de restricție de urgență nr.2024 40011 din 21 ianuarie 2024 emis în privința sa, de către IP Cimișlia. (f.d.9)

La data de 01 februarie 2024, în conformitate cu prevederile art. 395 Cod contravenţional, agentul constatator din cadrul IP Cimișlia a remis procesul-verbal cu privire la contravenție spre examinare în fond instanţei de judecată competente. (f.d.1)

2.Poziţia instanţei de judecată.

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 24 decembrie 2024, s-a recunoscut vinovat Găină Vasile, în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318[1] din Codul contravențional şi în baza acestei Legi i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 60 (șaizeci) ore.

S-a adus la cunoștință contravenientului Găină Vasile prevederile art. 37 alin. (6) din Codul contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunităţii, această sancţiune se înlocuieşte cu arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Executarea sancţiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității urma a fi asigurată de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul contravenientul. (f.d.74-78)

3.Solicitarea recurentului.

În dezacord cu hotărârea emisă, la data de 03 ianuarie 2025, avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Găină Vasile a depus recurs împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 24 decembrie 2024, în care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, dispunerea rejudecării cauzei contravenționale, cu încetarea procesului contravențional vizat din motivul lipsei faptei contravenției. (f.d.83-86)

În motivarea recursului a invocat că cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți. Astfel, martorii și victima contravenției nu cunoșteau despre examinarea prezentului proces, nefiind citați legal. Faptul examinării cauzei în lipsa părților, se confirmă din conținutul materialelor cauzei. Constată că, examinarea cauzei în lipsa participanţilor nu reprezintă altceva decât încălcarea principiilor contradictorialității, egalității și disponibilității părților de drepturile procesuale, deoarece pune din start într-o poziție defavorabilă partea absentă. Astfel, instanța de fond a adoptat o hotărâre nefondată, examinând cauza în lipsa părților, prin ce s-

a neglijat dreptul prevăzut de CEDO și Codul contravențional la un proces echitabil și dreptul de a-și susține poziția, fără a verifica posibilitatea înștiințării părții la proces și a verifica imposibilitatea acestuia de a se prezenta. În această ordine de idei menționează că, CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006]. În asemenea împrejurări concluzionează că, hotărârea instanței de fond a fost adoptată doar prin prisma probelor anexate la materialele cauzei.

Constată că, instanța de fond a dat o apreciere greșită, subiectivă circumstanțelor cauzei, neexaminând absolut nici o probă, ori niciun martor, nici victima și nici contravenientul nu au fost audiați în instanță. Instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede ca instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil. Ori, în legislația Republicii Moldova contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ, dar din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale intră în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană (cauza Ziliberberg contra Moldovei, din 01 februarie 2005, § 33). Conform art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al *Codului de procedură penală,* precum și al normelor dreptului internațional și ale

tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Iar potrivit art. 389 CPP sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în *mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.* La caz în instanța de judecată nu a fost audiat absolut nici o persoană, atât contravenient sau victimă, cât și martor, instanța bazându-se exclusiv pe declarațiile date până la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție. Totodată menționează că, procesele verbale de audiere a lor de către agentul constatator sunt viciate, contravenientului nefiind-ui adus la cunoștință dreptul de a nu se auto incrimina, iar victimei contravenției nefiind-ui adus la cunoștință dreptul de a nu depune declarații împotriva unei rude apropiate (soțului său). De asemenea Gaina Ludmila fiind audiată a declarat că, la 25.01.2024 se afla la serviciu, iar despre faptul că soțul ei ar fi încălcat ordinul de protecție a aflat de la fiica Melisa Găină, care însă nici nu a fost audiată.

Ce ține de forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție, consideră că este o constatare absolut ilegală ori, conform jurisprudents CEDO în cauza Anghel vs. România, Curtea a reiterat că, prezumția de legalitate și adevăr a procesului verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces. Drept consecință, prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale , este aplicabilă și în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern și atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul contravențional are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârșit-o și nevinovăția acesteia.

În concluzie, reține că cauza a fost examinată superficial, prematur concluzionându-se asupra temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, nefiind asigurată prezența părților în ședința de judecată. Potrivit jurisprudenței

Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza Gurgurov contra Moldovei (hotărârea din 16.09.2009), s-a statuat că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor și să se întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

Menționează că în situația când la momentul examinării recursului va interveni termenul de prescripție, recurentul este de acord ca procesul să fie încetat în temeiul art. 30 CC în redacția la momentul comiterii presupusei contravenții.

La data de 23 ianuarie 2024, cauza a parvenit la Curtea de Apel Sud sediul Comrat. (f.d.88)

4.Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 467 alin. (1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz*.

Conform art.468 alin.(1) și (2) Cod contravenţional, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1). Recursul se depune în instanţa de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deţinută poate depune recurs şi la administraţia locului de deţinere, care este obligată să-l expedieze imediat instanţei de judecată a cărei hotărâre este atacată*.

Din actele cauzei se atestă faptul că hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central a fost pronunțată public la data de 24 decembrie 2024 în lipsa lui Găină Vasile (f.d.74-78), fiind expediată în adresa participanților la proces la data de 30 decembrie 2024 (f.d.80), iar recursul a fost depus de către avocat la data de 03 ianuarie 2025. (f.d.83-86)

Prin urmare se constată că recursul este depus în termen.

5.Argumentele părților.

Cauza în ordinea de recurs a fost examinată fără participanții la proces, or, potrivit prevederilor art.471 alin.(1) și (2) Cod contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

Subsecvent, instanța de recurs întocmai a respectat prevederile menționate, or, la data de 27 ianuarie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată o notificare, prin care i-a informat despre dreptul de a depune referință la recursul înaintat. (f.d.81)

5.Aprecierea instanței de recurs.

Verificând materialele cazului contravențional în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, colegiul consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod Contravențional al RM, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

Astfel, Colegiul examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, constată, că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod Contravențional al RM, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În ședința instanței de recurs s-a stabilit că la data de 29 ianuarie 2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cimișlia, Fitchevici Vadim, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria MAI06147511, în privința lui Găină Vasile în baza art.318^1 Cod contravențional, pentru faptul că la data de 25 ianuarie 2024, aproximativ orele 20:14 min., or.Cimișlia str. M. Kogălniceanu nr.47, cet. Găină Vasile, nu a executat cerințele ordinului de restricție de urgență nr.2024 40011 din 21 ianuarie 2024 emis în privința sa, de către IP Cimișlia. (f.d.9)

La data de 01 februarie 2024, în conformitate cu prevederile art. 395 Cod contravenţional, agentul constatator din cadrul IP Cimișlia a remis procesul-verbal cu privire la contravenție spre examinare în fond instanţei de judecată competente. (f.d.1)

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 24 decembrie 2024, s-a recunoscut vinovat Găină Vasile, în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318^1

din Codul contravențional şi în baza acestei Legi i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 60 (șaizeci) ore.

S-a adus la cunoștință contravenientului Găină Vasile prevederile art. 37 alin. (6) din Codul contravențional, în caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunităţii, această sancţiune se înlocuieşte cu arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Executarea sancţiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității urma a fi asigurată de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul contravenientul. (f.d.74-78)

În dezacord cu hotărârea emisă, la data de 03 ianuarie 2025, avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Găină Vasile a depus recurs împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 24 decembrie 2024, în care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, dispunerea rejudecării cauzei contravenționale, cu încetarea procesului contravențional vizat din motivul lipsei faptei contravenției. (f.d.83-86)

Astfel, Colegiul judiciar verificând legalitatea, obiectivitatea şi corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, constată existenţa temeiurilor de fapt, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluţiei instanţa de fond urma să soluţioneze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În conformitate cu prevederile art.455 alin.(1) Cod contravenţional, *şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod*.

Din actele cauzei se constată că cauza a fost examinată atât în lipsa victimei Găină Ludmila, cât și a persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile și hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central a fost pronunțată la 24 decembrie 2024 în lipsa acestora. Acest fapt se confirmă din conținutul procesului-verbal a ședinței de judecată din 21.11.2024, 17.12.2024 și 24.12.2024.

(f.d.57-58, 70-72, 73)

Totodată, instanța de recurs lecturând materialele cauzei constată că atât victima Găină Ludmila, cât și a persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile au fost citați pentru ședințele de judecată care au fost preconizate pentru data de 21.11.2024 și 17.12.2024 (f.d.52-53, 61-62), însă conform avizurilor de recepție a citației remise în adresa instanței de judecată se constată că acestea au fost nereclamate.

Cu toate acestea, instanța de fond nu a depus tot efortul în vederea citării legale a victimei Găină Ludmila și a persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc, așa cum prevede art.382 Cod contravențional.

Aici e de menționat că în materialele cauzei se regăsește numărul telefonului mobil persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile.

De asemenea, Colegiul învederează faptul că neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executarea cerinţelor ordinului de restricţie de urgenţă, prevăzută de art.318[1] Cod contravențional, se sancţionează cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

Concomitent, conform prevederilor art.455 alin.(5) Cod contravențional, *în cazul în care se solicită aplicarea sancţiunii arestului contravenţional, participarea făptuitorului şi a apărătorului acestuia la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voinţă a făptuitorului şi nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancţiunii arestului contravenţional în absenţa acestora*.

Colegiul subliniază că, examinarea cauzei în lipsa participanților care nu au fost înștiințați legal, nu reprezintă altceva decât încălcarea principiilor contradictorialității, egalității și disponibilității părților de drepturile procesuale, deoarece pune din start într-o poziție defavorabilă partea absentă.

Astfel, Colegiul judiciar constată, că instanţa de fond a adoptat o hotărâre nefondată, examinând cauza în lipsa victimei Găină Ludmila și a persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile, prin ce s-a neglijat dreptul părţii, prevăzut de CEDO şi Codul contravenţional la un proces echitabil şi dreptul de a-şi susţine poziţia, de a prezenta probe, fără a verifica posibilitatea înștiințării părții la proces și a verifica imposibilitatea acestuia de a se prezenta.

Colegiul judiciar menționează că, CEDO, în speța Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în

mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

În asemenea împrejurări Colegiul constată că, hotărârea instanţei de fond a fost adoptată doar prin prisma probelor anexate la materialele cauzei, iar atât victima Găină Ludmila, cât și persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal Găină Vasile nu a avut posibilitatea de a fi prezenți, de a-şi susţine poziţia, a prezenta probe în susţinerea poziţiei sale, a prezenta martori, a înainta obiecţii şi a se bucura de toate celelalte drepturi garantate de art. 6 CEDO.

Colegiul menționează că, instanţa de judecată este obligată să se pronunţe asupra tuturor argumentelor invocate de participanţii la proces. Ne pronunţarea instanţei asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanţa de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanţa de recurs nu poate fi satisfăcută cerinţa părţii de a administra noi probe.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menţionate supra, Colegiul judiciar conchide, că argumentele invocate în recursul înaintat, şi-au găsit confirmare pe parcursul examinării cauzei în instanţa de recurs, motiv pentru care acesta urmează a fi admis, cu casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 24 decembrie 2024, și remiterea cauzei la rejudecare.

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod Contravențional al RM, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată,* ***privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la***

apărare şi a dreptului la interpret*, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de fond trebuie să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu art. art. 470-472 și art. 473 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod Contravențional al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Găină Vasile.

Se casează hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 24 decembrie 2024, adoptată pe cauza contravențională cu privire la comiterea de către Găină Vasile a faptei contravenționale prevăzute de art. 318^1 din Codul contravențional, ***cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță la judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată***.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președinte de ședință, judecător:	Judecător:	Judecător:
Colev Grigori	Hudoba Valeri	Gorlenco Inga